

חוברת י"ג

קורל

הרצאה

קר בנין

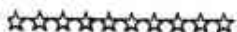
בישראל ובתפוצות

תוכן הענינים - אינהאלט

עמוד מס.

1. דבר המערכת - פארווארט
3. לזכרו של נוסע שטרן ז"ל - מ. גולדנברג - עברית ויידיש
6. קרמנצאים בין מיסדי ובוני עפולה - א. גלוצמן
9. דער קרעמעניצער ראבינזאן קרוזא - מנוס גולדנברג
14. ביקור במועדון של גולי קרמניץ - פולנים בלונדון - יהושע גולברג
- קבלת פנים לטובה קפלן (מכית טפר) ומשפחה - עברית ויידיש -
16. שיקע גולברג
19. דוד ראפאפארט א בן-שבעים - מאנוס, יידיש
21. כ'בענק - א ליד - יעקב שאפיר
22. דער "קרעמעניצער" ב. אייזיקס ז"ל - וו. שניידער
- א מסיבה לכבוד דעם בן-גבורות י. רוכל און וואלף שניידער מיט
23. זיין פרוי - מ. גולדנברג

הלכו לעולמם:

25. משה שניידר ז"ל - מ.ג.
27. טליה טפר-ברקוביץ ז"ל - מ.
28. ד"ר ישראל (איזה) רבינוביץ ז"ל - א. גולדנברג
30. בוריה באסיס ז"ל - מ.ג.
31. ניוניה קרמנטשוסקי ז"ל - מ.ג.
32. שוניה ריש ז"ל - מ. טיטלמן
33. יאיר וישניוב ז"ל - מנוס גולדנברג

35. פסיפס, הכלל והפרט, ליקט מנוס - עברית ויידיש

תערוכת הצייר משה כגן; יום השואה, בכית-הספר "ירושלים" בבת-ים;
יום השנה למותו של פסח ליטב (ליטבק) ז"ל, ביקורם של זאב שניידר
ואשתו בישראל; ביקורם בארץ של גניה ויצחק וקמן.

עמוד

37

פארשידענעס - מ.ג.

כילדער אויסשטעלונג פון מאלער מ. כגן; יום השואה אין דער
 "ירושלים" שולע, בת-ים; ערשטער יארצייט פון פסח ליטב-ליטוואק ז"ל;
 באזוך פון וואלף שניידער מיט זיין פרוי אין ישראל; א באזוך אויפן
 קבר פון לייזער דאכעקירער ז"ל; באזוך פון געניא און יצחק וואקמאן
 אין ישראל; באגעגניש מיט די געסט פון קאנאדע, יוסף מרגוליס, זיין
 פרוי און זון.

41

ברכות מזל-טוב

43

ת ג ח ו מ י נ

43

עליה אל קברו של אליעזר דובקירר ז"ל

44

ארגענטינער אפטיילונג - מרדכי כץ

דו"חות כספיים:

47

שפענדונגען פון אויסלאנד - יהושע גאלברג

48

רשימת התורמים לטובת "קול יוצאי קרמניץ" - המשך מהרשימה של
 החוברת מס. 12, עמוד 35

49-50

דין וחשבון כספי של הארגון לשנת 1974, י. רוכל

המערכת: מ. גולדנברג, א. ארגמן, יהושע גולברג, ש. טייטלמן, סקולסקי,
 אות-יקר, דוד רפפורט
 עיצוב גרפי: א. ארגמן.

מחיר החוברת - 15 ל"י, בחו"ל - \$3.

כתובת המערכת: ארגון יוצאי קרמניץ, רח' לה גרדייה 67, תל-אביב 67221.

הפצה בחו"ל: William Kogan, 6828 Juno Str., Forest Hills, N.Y.
 11375, U.S.A.

Marcos Katz, Ciudad de la Paz, 1465, I.D. Buenos Aires, Argentina.

Max Desser, 158 Anderson Ave., Winnipeg 4, Man. Canada.

ד ב ר ה מ ע ר כ ת

שוב אנו אורחים ומאמינים אנו – אורחים רצויים בבתיכם, בני עירנו היקרים. באמחחחנו גם הפעם זכרונות מהעבר הרחוק, שיעורנו אסוציאציות נעימות אצל כל אחד מכם. אבל, יחד עם זה, גם את הכאב הגדול, שאנו נושאים עמוק בליבוחינו. אנו מספרים לכם על הנעשה באירגוננו, על מה שהתרחש אצלנו במשך השנה החולפת בכל שטחי פעולתנו להנצחת זכרון קדושינו ולשם קיום קשר חי עם בני עירנו, באשר הם שם, על ידי החבורות ומכתבים.

כאוחה עם ערכנו כמה פגישות עם חברינו, שבאו לביקור בארץ. בהזדמנות זו ובאחרות צויין האופי המיוחד של אנשי קרמניץ בעבר ובהווה. על כך, שאין כאן לו קל-פטריאויזם גרידא, תעיד האזכרה השנחית האחרונה, שהתקיימה כמו תמיד ברוב עם, ובמעמד מעורר רגשי כבוד.

וזו בניגוד לנעשה בשטח זה באירגונים רבים, שם ביטלו את האזכרות באולמות מחמת מיעוט המבקרים בהן.

בהכנת החוברת הזאת שאפנו עידוד רב מנוכחותם של החברים לעמוד בכל התחייבויותיהם הכספיות בכל הנוגע להוצאתה. וזו לנו הפעם הראשונה, שאין אנו באים אליהם בתביעות כספיות מצד זה. נקווה, שגם להבא יימשך המצב הזה. עידוד נוסף בא לנו מהמכתבים, שכתבו לנו רבים מחברינו ואישים אחדים בארץ ובהו"ל, מבין מקבלי החוברת. מהם העלו על נס את הישגיו המרשימים של אירגוננו, כפי שהדבר משתקף בה, אחרים ביטאו שוב, כמו בעבר, במלים נוגעות עד לב את התרגשותם הכנה מקריאה בה.

דברים בעברית ובאידיש מופיעים גם בחוברת שלפנינו במשולב.

אנו מפנים את שימת-לב החברים שהאזכרה תתקיים השנה ב-15 באוגוסט ולא ב-14 בו, הול בשבוע.

ל ה ת ר א ו ת ב א ז כ ר ה !

המערכת.

לזכרו של נוסע שטרן ז"ל

בי"ז בחשדרי, חשל"ז, ימלאו עשר שנים למותו של נוסע שטרן ז"ל. בטרם עת הכריעו המוות, בטרם עת אבד למשפחתו ולאירגונו. לא אהיה רחוק מהאמת אם אגיד, שרק יחידי-סגולה בינינו, ואולי אף לא אחר, ניחנו באותו חוש-הומור בריא וסלחני שניחן בו נוסע. איש בינינו לא היה קשור כמוהו, בכל נימי נפשו לעמך בקרמניץ, איש לא הכיר כל-כך את בעיותיהם. והוא לא רק הכיר אותן, אלא שאף לפתרון בכל הדרכים.

במקומות העבודה שלו, תחילה באירגון הסוחרים הזעירים ואחר-כך בקופת-גמילות חסדים, בא במגע ישיר עם בני-העם, וספג לחוכו את ההומור העשיר, הבלתי-אמצעי שלהם, את צחוקם על עצמם ועל צרותיהם. הם אהבוהו והוא אהבם.

אשחו של נוסע יהודית (איטקה), מזכירת המערכת של "קרעמעניצער שטימע" בעת ההיא, זוכרת היטב את ישיבות המערכת, שנערכו בביתם ושנטלו בהן חלק ישראל אוטיקר, נוסע ואני. נוסע היה מביא כל פעם קוריוזים חדשים מחייהם של "לקוחותיו", שעוררו אצלנו רעמי צחוק. היו בהם, בקוריוזים האלה, שפע של פולקלור ותושיה נוגעת ללב, שנתגלתה אצל היהודים הפשוטים והתמימים האלה במערכתם נגד מצוקתם ונגד שלטונות המס הפולניים, אשר ירדו לחייהם.

כמה מהקוריוזים האלה הופיעו בגליונות שונים של "קרעמעניצער שטימע" ו"קרעמעניצער לעבן", שאחדים מהם עוד נותרו לפליטה.

נפרסם אותם במשך הזמן ותהיה זו תרומת מערכת "קול יוצאי קרמניץ" לזכרו של נוסע היקר ולזכרם של היהודים הזביבים והתמימים ההם.

קרמנצאיים בין מיסדי ובוני עפולה

השנה חוגגת עפולה 50 שנה לייסודה, מארגני החגיגות מציינים את שלבי התפתחותה והם פוקדים את ראשוני מיסדיה, ליהודי קרמניץ היה חלק לא מבוטל בייסוד העיר ובהתפתחותה.

עם ראשוני החושבים, שבאו מפולין, ליסה ורוסיה - הגיעו גם שבע משפחות - חלוצי המעמד הבינוני מעירנו - להתישב במקום החדש שעמד היה להיחפך לעיר בעמק יזרעאל.

אותן המשפחות רכשו את המגרשים עוד מסוכנים של "קהילת ציון", שבאו לקרמניץ על מנת לעשות נפשות לעלייה ארצה, כשבידיהם חוכניות על הישוב החדש הצפוי לקום. יהודים-ציונים אלה, חיסלו את עסקיהם, מכרו את רכושם ועלו לארץ-ישראל על נשיהם וטפם.

בחודש מאי ויוני 1925, הגיעו לעפולה אותן שבע משפחות מקרמניץ ואליהן הצטרפו עולים מוישניוביץ, ועירות אחרות מהסביבה. ראשוני העולים היו: משפחות - נחום בט, דוד בט, שמואל בט, בנימין ליטבק, צבי שניידר, כינעם ספקטור עם רעייתו (נעמי-זיסל פרידל), האחים בקימר שאליהם נסתפחו אליעזר גלוצמן ואשתו חיה, בס מוישניץ, ומשפ' ציזין. כל המוזכרים לעיל קיימו ביניהם קשר הדוק בכל שנות היקלטותם בעפולה.

ימים קשים עברו עליהם בראשית ייסודו של הישוב, אך הם קיבלו את ייסורי הקליטה באהבה ובסבלנות, בחקוה ובביטחון שיתגברו על כל הקשיים וכך היה. ילדיהם של אנשי קרמניץ בעפולה היוו את הגרעין הראשון לבית הספר במקום ואילו הם עצמם היו מראשוני היוזמים. המיסדים והמתפללים של בית הכנסת שהוקם באותם ימים.

צבי שניידר ז"ל עשה רבות לאירגון התקלאים-מתישבים בעפולה, זכורה לטוב הסבתא של משפחת ליטבק, שרה ז"ל, שייסדה את קופת גמילת חסדים במקום מתרומותיה ותרומות המתישבים. היא גם ייסדה ופיקחה על המוסד שעסק בהכנסת אורחים בחצר בית-הכנסת, באין מלון לצרכנים אלה, בימים ההם.

חוץ משמחה אחת, לא עזב איש מאנשי קרמניץ הראשונים את עפולה, חרף המשברים הקשים שעברו על המקום בשנים הראשונות לקיומו. מרביתם של בני המייסדים נשארו אף הם כאן וחיים בה עד עצם היום הזה. בעפולה, בימי יובלה עתה, נמצאות 7 עד 8 משפחות שמוצאן מקרמניץ.

מק הראוי לספר אפיזודה אחת מימי הבראשית של עפולה : ערב פסח 1926 החליטו כל יוצאי קרמניץ, שעלו ארצה החל מ-1925 ואשר קיימו ביניהם קשרי רעות, לחוג בצוותא את ליל הסדר ואת ימיו הראשונים של החג.

ערב פסח אותה שנה, בשעות אחר-הצהריים, הגיעו כעשרים וחמישה יוצאי קרמניץ למקום, ביניהם חנה גורמן ז"ל, דבורה ברגר, דבורה פלדמן, בת-שבע לוייתן, יוסף גינצבורג, מישה שניידר ואחותו מניה, אברהם פרידל ואחרים. אליהם הצטרפו גם חברינו נידירינו משומטק - פסח לרנר ורעייתו ובלה צורף. היתה זאת חבורה עליזה ומליאה-חיים. כל משפחה קרמניצאית בעפולה רצתה, בכל לב, לארח בביחס חלק מהחבורה לליל הסדר.

ברם, אנו ניתקלנו בסירוב מוחלט מצד האורחים. הללו טענו לערך כך : "באנו לקיים סדר משותף לכולם ולא להיוח אורחים בודדים בבתיים של אנשי קרמניץ למיניהם".

כל הבאים הביאו עמם משקאות, יין ו"שאר-ירקוח". לאנשי עפולה לא היתה, אימורא, ברירה מאשר לילך בין הבתים של עמיתיהם, כדי לאסוף את המצרכים הדרושים לקיום סעודת ליל פסח - כדת וכדין!

בחוץ סודרו שולחנות עם מפות, הודלקו "לוקסים", הנשים הביאו את תרומתם לסעודה המשותפת ואילו שמואל בט, בן אברהם, נבחר לכהן כ"מלך הסעודה" ו"שר המשקים".

בניצוחו קראנו את ההגדה, והשתייה והאכילה היו כדת וכדין, ברוב עליצות וריקודים. וכך נתמשך סדר זה, שלא ימוש לעולם מזכרונו, עד השעות הקטנות של הלילה.

עומדים בשורה הראשונה: ראשונה מניה בט, הרביעי משה שניידר ז"ל,
דוד בקימר, פרידל, ספקטור, בונים בקימר, ז. פרידל (ספקטור).

בשורה השניה: הראשון בט ורעייתו, בלהה שניידר, סבתו
של פסח ליטב ז"ל, חסיה אמו של פ. ליטב ז"ל.

בשורה השלישית: ראשונה דבורה ברגר, שניה רוניה ליטב-
ונדר, השלישית בט-גלוזמן, רביעית חנה גורמן, חמישית דבורה פלדמן-
חורן, השביעי יוסף גינזבורג.

בשורה הרביעית: יושבות-הראשונה: מניה שניידר-בריל, השניה:
צפורה ליטב, הרביעית לויטין-קנטור בת-שבע.

שורה חמישית: חנה שניידר-חרום (עם הגיטרה) והאחרון -
יעקב שניידר.

למחרת נסעו כל המטובים לקיבוץ עין-חרוד ומשם לקיבוץ חל-יוסף לבקר את
ויטיה רוכל ז"ל. בחום הארוחה בקיבוצים, שבו כל המטיילים ברגל לעפולה.

לציון המאורע האספו כל הקרמיניצאים בעפולה אצל הצלם המקומי, וכנס זה
הונצח בחמונה קולקטיבית בשנת 1926, בתג הפסח בעפולה בראשית דרכה.

מאנוס גאלדענבערג

דערציילט דורך:

בצלאל שווארץ און מעכל באנקיר.

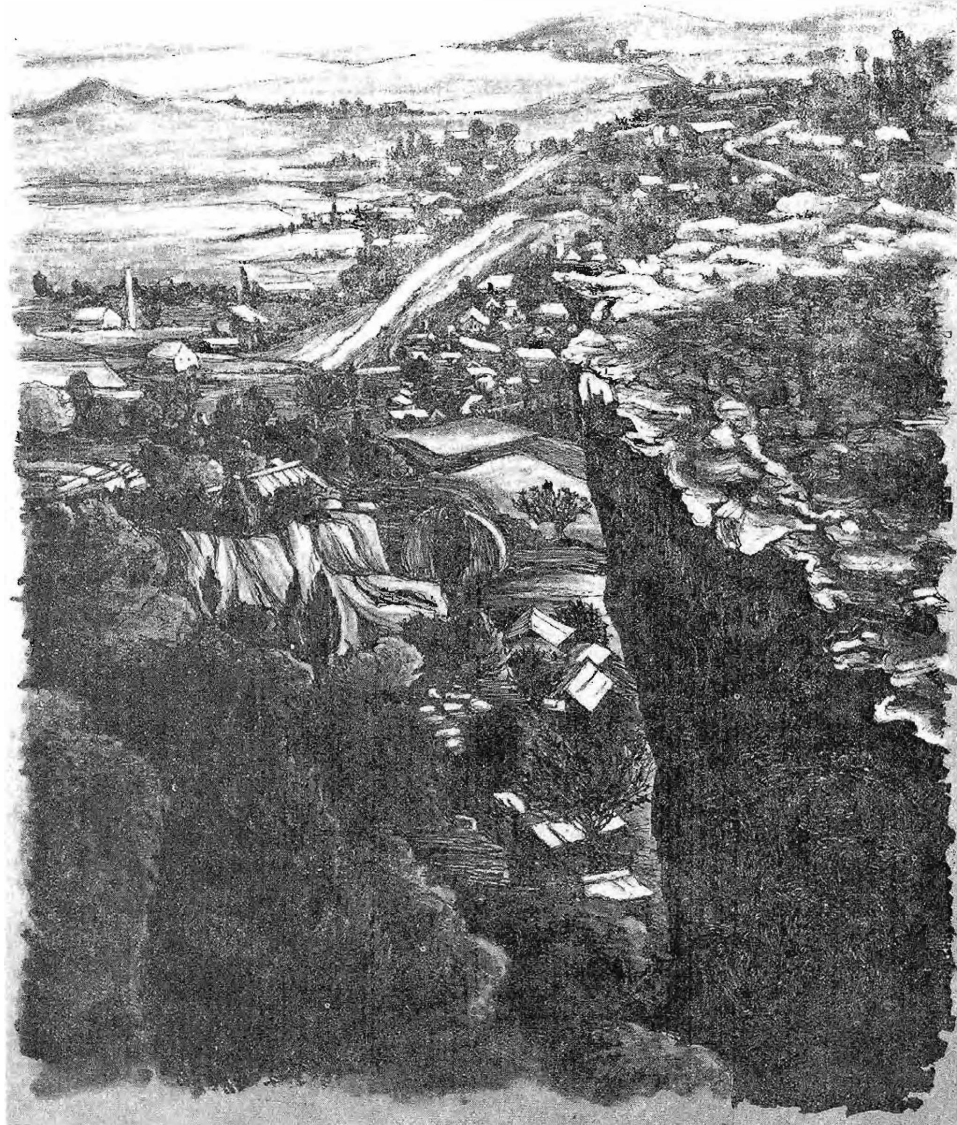
דער קרעמעניצער ראבינזאן קרוזא

ווען ס'האבן אראפגענידערט פון די בערג ארום קרעמעניץ דעם 23-טן מערץ 1944, ווי א לאווע, די מאסן רויטארמייער, נאך א ביטערן קאמף מיט די אפטרויסנדע דייטשן, האבן זיי אין דער חרובער שטאט געפונען נאר 15 לעבן-געבליבענע יידן. א קורצע צייט נאכדעם האט זיך אין דער קאמענדאנטור געמאלדן א ווילד באוואקסענער, אפגעריסענער און אפגעשליסענער מאן. געווען איז דאס מעכל באנקיר. זיין דערציילונג און בילד, ווי ער האט דאן אויסגעזען איז באלד נאכדעם דערשינען אין אייניקע צייטונגען אין רוסלאנד אונטערן קעפל, "דער קרעמעניצער ראבינזאן קרוזא".

אין אונדזער יזכור בוך "פנקס קרעמעניץ", וואס איז דערשינען אין 1954, זייט 263, האבן מיר געבראכט א קורצע נאטיץ, ווי ס'האט אונדז איבער-געגעבן טובה טעפער. אבער דאס האט מיר אויסגעזען ניט גענוג. ערשט צוריק מיט צוויי יאר האב איך געהאט די געלעגענהייט באגעגענען באנקירן. ער איז דאן געקומען מיט זיין פרוי באזוכן ישראל און זיינע בריווער אין קיבוץ גבת. פאר מיר איז געזעסן א קליינוואוקסיקער מאן פון גאר א באשיידענעם אויסזען, גאר ניט ענליך צום העלד פון דער געשיכטע "דער קרעמעניצער ראבינזאן", ווי מ'האט זיך פארגעשטעלט.

אין א שמועס פון אייניקע שעהן האט ער געשילדערט זיינע איבערלעבונגען במשך פון צוויי יאר אויפן "דיעוויטשע בארג". דער אימפעט פון זיינע רייד, וואס זיינען באגלייט געווען מיט א געוואל-דיקער שפאנונג, אן א כראנאלאגישן סדר, האט געשטערט צו פארעפענטליכן דאס אין שריפט.

ערשט אצינד האב איך פון בצלאל שווארץ, וועלכער האט באנקירן באגעגענט אין ביעלאקארעניצע אייניקע טעג פאר זיין אנטלויפן און א קורצע צייט נאך זיין רעטונג, געהערט די געשיכטע אויפסניי.

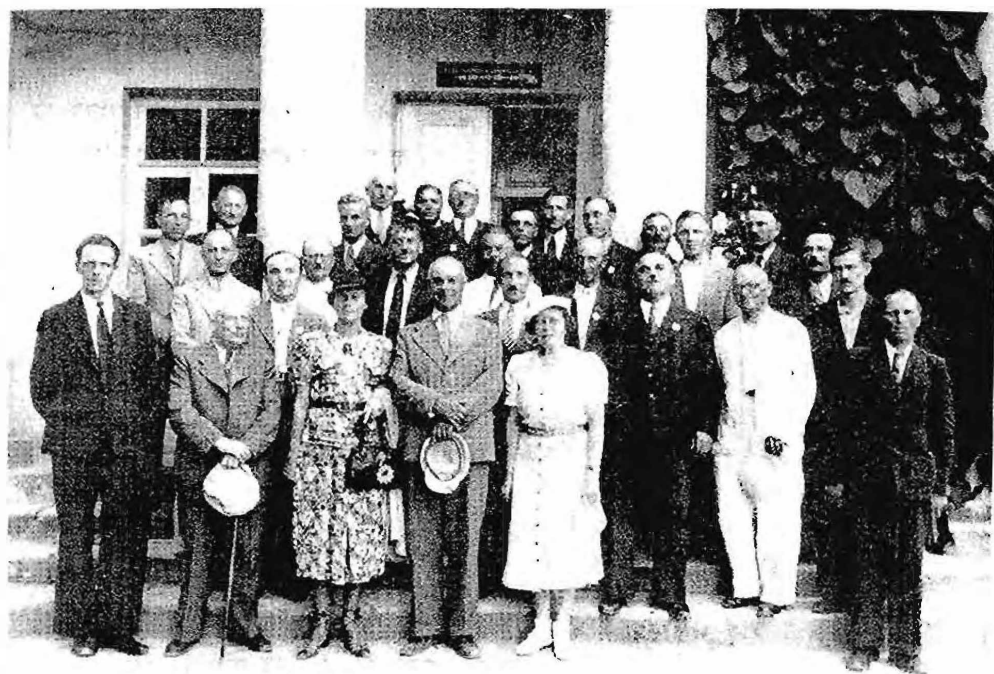
הסלעים על ה.דזיוויטשא" ששמו על בנקיר
די סקאלעס, וואס האבן אזוי טריי געדינט באנקירן

ביקור במועדון של גולי קרמניץ - פולנים בלונדון

בשעת ביקורנו, שלי ואשתי, בלונדון, באוגוסט 1975, החקשרתי בטלפון עם הגב' אלינה צ'רנוצקה, המנהלת והמרכזת של המועדון של גולי קרמניץ, בשם "ביעסיאדה קשמיעניעצקה" שנוסד בפריס לפני 120 שנה, כשהמסורר המפורסם יוליוס סלובאצקי, יליד קרמניץ, יסד בפאריס עם כמה משכילים פולנים, בני זמנו, ירחון פולני בשם זה.

הפגישה נקבעה לשעה 8 בערב. נסענו לשט בגשם שוטף 70 קל"מ ממרכז לונדון. קבלה את פנינו אשה צנומה, כולה שיבה, בחדר ובמטבחון קטן - מלאי ספרים בפולנית ובאנגלית על פולין שמלפני המלחמה בימי הכיבוש הנאצי וספרים על הספרות הפולנית באנגליה ובצרפת של אחר המלחמה. על הקירורה היו חמונות של בעלה, ששימש סטרוססה בקרמניץ, סטפן צ'רנוצקי, וחמונתו של מרשאל פילסודסקי בביקורו בקרמניץ. היא קבלה אותנו בלבביות ובחמימות רבה והשיחה גלשה על הליצאום, על התלמידים היהודים שלמדו בליצאום על המורים שלימדו בו. היא סיפרה לנו, שמשנת 1933 עד פרוץ המלחמה, ב-1939, היא היתה חברה במועצת העיר קרמניץ / מגיסטרט / וניהלה את מחלקת התרבות והמחלקה הסוציאלית של עירנו, וכתוצאה מכך קיימה קשר הדוק עם חברי המועצה היהודים : ד"ר בוזי לנדסברג, גולדרינג וגרשטיין, בוריס שאפיר, ברוצקי וקרמניצקי, שלמה פינגרט ואחרים.

תמיד היתה ערה לבעיות במוסדות היהודים השונים לצרכי בית היתומים היהודי, בית החולים היהודי, חלמוד-תורה, מושב זקנים ("בוגדילנה"). היא גם הזכירה את אשתו של קרמניצקי שהקדישה כמעט כל חייה לבית היתומים היהודי בעירנו. וחור כדי כך היא מוציאה חמונה, שיקרה לה, כדבריה, מאד. כי החמונה עברה אחה במתנה ריכוז ואח ימי המרד הפולני בוורשה, וזו לה חמונה היסטורית מהישיבה האחרונה של חברי מועצת עירנו ב-5 לספטמבר 1939, רק ימים מעטים לפני שהרוסים נכנסו לקרמניץ. ביקשתי העתק מהחמונה והיא הבטיחה לי לשלוח אלינו העתק. ואכן אחרי כמה חודשים קבלתי את החמונה המובאת בחוברת זו עם ציון /

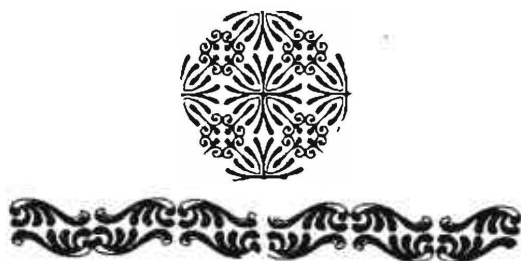
מועצת פיריח קרמניץ

בשורה הראשונה באמצע - ראש העיר-כופרה. מימינו אחרי האשה קרייבסקי (עם כובע בידו). מאחוריו, מאיר גולדרינג, ד"ר בנימין לנדסברג, מנדס יחיאל ליס ומאחוריו עזריאל קרמנצקי ובוריה שפיר.
משמאלו של ראש העיר : בוריס קוזובסקי (בחליפה לבנה) לימינו- שאול ברוצקי ומימינו משה גרשטיין.
בשמאלו של ראש העיר : כופרה - הגב' הלינה צ'רנוצקה.

ישכנו ושוחחנו עד שעה 11.30 בלילה וברכבת התחמית האחרונה חזרנו ללונדון, מלאי התרגשות וחוויות על קרמניץ ועל אישה זקנה - במ 76 - רזה ונמוכה,

מלאה מרץ ורצון עז לכתוב, לחפש ולרכז חומר וספרות על קרמניץ, על יוליוש סלובצקי, על טדאוש צ'אצקי ועל משכילים אחדים, שפעלו בקרמניץ למען הפצת השכלה בחקופה הנ"ל.

דאגתה של גב' צ'רנוצקה היא : בידי מי ייפול כל הנכס היקר הזה אחרי מותה? כי הדור הצעיר הגר באנגליה זה כ-35 שנים אחרי המלחמה יש לו דאגות משלו, ואין לו שום זיקה לדברים האלה.

שיקע גולברג

קבלת-פנים לבח-עירנו טובה קפלן-מבית ספר ומשפחתה

ביום 2.2.1976 היה לנו הכבוד לארח במועדון שלנו ולערון קבלת פנים חגיגית לבח-עירנו טובה ספר, בעלה סס ובני משפחתה, שהגיעו ארצה כדי לחגוג את יום הבר-מצוה של בנם, שהתקיים ליד הכותל המערבי בירושלים.

בערב חגיגי זה שמענו מפיה פרטי פרטים על כל התלאות והזוועות, שעברו עליה בזמן השואה, כשהיתה כלואה בבית סוהר בקרמניץ, בריחתה מבית-הסהר, בריחתה מביתו קרמניץ לגיטו דובנו, איך שתי נוצריות - בנות עירנו - הוציאו אותה מגיטו דובנו, הן בישו אותה בלבוש עממי של אוקראינית ובמשך שני לילות העבירו אותה בדרכים-לא-דרכים מדובנו לקרמניץ לביתה של אלינה סורוצ'ינסקה, אחרי שנחה כמה ימים אצל סורוצ'ינסקה, הועברה לביתה של אלכסנדרה טאראסובה, ששם כבר היו

6-7 יהודים, ושם חזיקה מעמד עד השחרור.

מפיה של טובה ספר שמענו, שבכל המבצע הנועז הזה להצלת שמונה יהודים מצפוני הנאצים, דאגה למזון עבורם, דאגה לבטחונם ושלומם, דאגה לתרופות, הברחתם מביטאות, שמירה בלילות כדי שיוכלו לצאת לנשום קצת אוויר צח – השתתפו במשך קרוב לשנתיים – ארבע נשים בוצריות ואלו הן: בראש וראשונה אלכסנדרה טרסובה ועמה בלייקיביץ – אשתו של וווקה לנדסברג, מריה דעץ אליזה סורוצינסקה. הנשים האלה סיכנו את חייהן ואת חיי בני משפחתן כדי להציל שמונה יהודים בעירגו. עקב סיפורה של טובה, כחכחי לגב' דץ לפולין והנה חשובה, חרגום מפולנית:

" בני עירגו היקרים והנכבדים !

אני מודה לכם מאד עבור מכתבכם שקיבלתי, נדמה לי ושמחתי מאוד, הייתי מאד נרגשת וכל הזמן בכיתי עד שגמרתי לקרוא אני שמחה. מאד, שאחרי כל כך הרבה שנים, העמל העצום שלנו והסיכון הגדול הכרוך בזה – לא היה לשוא, והם מצאו ביסוי והערכה מצדכם עבורנו. אחרי השחרור גויסה הלינה סורוצינסקה כאחות לצבא האדום ונפלה בתזית, נשארה בת יחידה של סורוצינסקה, המתגוררת בוורשה אצל אחיה של סורוצינסקה. אני מאחלת לכל בני עירגו הרבה מזל, כל טוב, ובריאות. זה חוכן המכתב. שלכם מאריה דעץ"

רוצה אני להוסיף שאנחנו, אנשי קרמניץ, מרכינים ראש לפני ארבעת הנשים הנפלאות האלה. נהיה נכונים לעזור ככל האפשר לשלוש הנשים, מחסידות אומות העולם, שנוחרו בחיים.

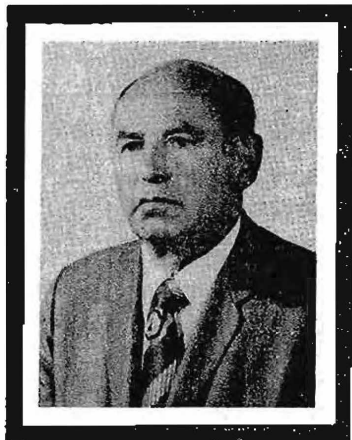
★★★★★

★★★★★★★★★★★★★

הלכו לעולמם!

מ.ג.

מִי שֶׁהַ שְׁנֵי יָדָיו ז"ל

לפני יותר משנה הודיעו העיתונים על האונח עבודה מחרידה, שבה מצא את מותו המהנדס משה שניידר. עבורן מחץ אוחו בשעת עבודתו בבניית מזח על חוף ימה של חיפה. מסופקני אם אנשי קרמניק, וגם אני בחובם, שקראו את הידיעה הזאת, ידעו באוחו רגע שמדובר בבן-עירנו, משה שניידר, אחיהם של מניה, רעיה ונסיה. האסון לא התקשר עם אישיותו בעלת השרירים ועם מבנהו האחלטי...

בצעירותי, כשהייתי נחקל במסעמה "נפש בריאה בגוף בריא", היה מיד מופיע מול עיני רוחי מישה במלוא קומתו הגבוהה, בפניו השזופים והחייכניים. כך זוכר אני אותו בסחורי הזהב, כשהיינו שנינו יוצאים בשעות אחרי-הצהריים לאימונים בזריקה דיסקוס לרגלי ההר "קרמטווה".

במשך כמה שעות היינו שואפים לחוכנו את הריחות המשכרים של גני הירק והפירות הבשלים, היינו מזינים את עינינו בזהב העלים של עצי הלבנה בטרם שלכת.

לא ידענו אז, שכאחד הסתורים האלה, אחרי 17 שנה, יוצאו להורג במקום הזה, על-ידי הנאצים ועוזריהם, כמה עשרות מטובי האינסליגנציה היהודית. היו אלה הקורבנות הראשונים שלפני השואה של עירנו.

מישה עלה לארץ בשנת 1925. תחנתו הראשונה היתה עפולה, שם עבד עם דודו, צבי שניידר ז"ל. יוחר מאוחר הצטרף לקיבוץ יוצאי רוסיה, עכשיו אפיקים. מטעם הקיבוץ נשלח לעבודה בנהריים והיה בין הפועלים הראשונים שהקימו שם את תחנת הכוח רוטנברג.

בשנת 1928 יצא לבלגיה, שם סיים בית-ספר גבוה לימאות והנדסה מכאנית. בבריסל נשא לאשה את חברתו מהקיבוץ, צילה. ביוזמתו הקים שם מועדון יהודי לספורט ובו היה פעיל כל הזמן.

עם פרוץ מלחמת איטליה-חבש חזרו מישה וצילה לחיפה, שם התחיל לעבוד בחברת החשמל, שבה עבדו רבים מחבריו, יוצאי קיבוצו ושם נולדה בתו רות. בחקופה ההיא היה פעיל ב"הגנה" ובשדה הספורט. בשנת 1942 גויס יחד עם עוד 13 קצינים ארץ-ישראליים לצי הבריטי והיה סגן מפקד בבית-ספר צבאי ימי באלכסנדריה. הוא התחבב על מפקדיו הבריטיים, עשה רבות בקרב המבויינים הארץ-ישראליים, כדי לקרבם לים, והיה מקובל מאוד על יהודי המקום, באלכסנדריה נולד בנו דן.

עם סיום המלחמה חזר משה לארץ והמשיך בעבודתו בחברת החשמל. בפרוץ מלחמת השתורר גויס לצי הישראלי, בו שרת עד סוף המלחמה. לפי פניית משרד החוץ קיבל חופשה מחברת החשמל ויצא בשליחות לאסיופיה, שם עבד כמהנדס הנמל בעיר מסאווה. בעבודתו זו הצליח לקשור קשרים מצויינים עם הפקידות המקומית הגבוהה. ביתו היה בית-ועד לישראלים שביקרו במקום. לפי בקשת שר החחבורה האסיופי התמנה מישה כיועצו לענייני נמלים ואגמים ושירת בחפקיד זה בעיר הבירה, אדיס-אבבה.

עם ניתוק היחסים בין אתיופיה לישראל חזר עם משפחתו לארץ ומיד נכנס לעבודה ציבורית רחבה - היה פעיל בקליטת ימאים מרוסיה, בשלטו בכמה שפות זרות, חירגס חומר לימודי רב לעברית בנושא הימאות.

החאונו הנוראה שמה קץ לחיים חוססים אלה.

חבל על דאבדין ולא משתכחין !

★★★★★★★★

מ.ג.

ט ל י ה ס פ ר - ב ר ק ו ב י ץ ז " ל

בין הנפטרים מבני עירנו, שהוספדו באזכרה השנחית לקדושינו בשנה שעברה, היחה טליה ספר-ברקוביץ וכך נאמר שם : "לא תהיה איחנו כאן הערב טליה. לפני 3 שבועות היא נפטרה ממחלה ממארת, אחרי סבל רב. טליה, שלא פסחה על אף אזכרה נעדרה גם באזכרה לפני שנה, והסיבה היחה המחלה הקשה של בעלה חנוך ז"ל. הוא נפטר ארבעה חדשים לפני מותה."

כל אלה שהכירו את טליה עוד בקרמניץ יודעים עד כמה קשים היו חייה בנעוריה שם. אמה מחה בעוד הילדים בביתם היו קטנים. עול הבית נפל עליה. והיא אז עודינה נערה. למרוח עבודתה המאומצת בבית, הצשיכה טליה להשתחף במרץ ובקביעות בפעולות הנוער החלוצי, אליה השתייכה.

בהגיעה ארצה, בשנת 1927, השתקעה סליה בראשון-לציון.

בעמל רב, שלה ושל בעלה, הקימה שם בית. ושם שיקעה את עצמה בפעילות רבה וברוכה ב"אירגון אימהות עובדות" ובמועצה הפועלות המקומית.

על מידת הערכה וההוקרה, שרחשו לה חושבי ראשון, יעיד המון האנשים שליווה למקום מנוחת העולמים שלה, בקרבת בעלה.

סליה השאירה : בת ובן נשואים ונכדים.

מיוחס נשאר הבית הצנוע חחת גב הרעפים, מיוחס ועזוב נשאר גן עצי הפרי ; שכל עץ בו נשא עליו סימנים של ידי סליה ובעלה חנוך, שבחיהם טיפלו בו נאהבה ובמסירות.

בת 70 היתה סליה כמותה. י ה י ה ז כ ר ה ב ר ו ך !

★★★★★★★★

מ. גולדנברג

ד"ר ישראל (א י ז י ה) ר ב י נ ו ב י ץ ז"ל

בהגיע אלי הידיעה המצערת על מותו הפתאומי של איזיה, הציף אותי גל של זכרונות מהעבר הרחוק. ראיתי את עצמי בקרבתי ובקרבת אחיו משה ז"ל, יחד עם נערים אחרים בני גילנו, בגינת החצר הגדולה שלהם. והזמן הוא אחד מחופשי הקיץ.

חצרנו סמוכה היתה לחצרם, ואפשר היה להגיע אליהם בספסך על כמה גדרות. את זה עשינו בימי מלחמת האזרחים, שלעיתים חכופות בה הוכרז עוצר בעיר, על ידי מי שהצליח למספר שבועות או ימים להשתלט עליה.

שוממים והרי-סכנה עמדו הרחובות אז. אולם בחצרם של חכ"ץ-ים למיניהם, והרבינוביצים, בגן המצל, מאחורי גדר העץ הגבוהה, שקקו חיי חברה במשך כל שעות היום. החברה שיחקו בקרקס ובשחמט על שולחן-האבן עתיק-היומין, סימסו על העצים הגבוהים, כשאחרים מחבודים ושו קעים בספר.

אח איזיה רואה אני ביניהם עם בת צחוקו החמידי, שהביעה, יחד עם הומר טוב, מידה גדולה של ספקנות פילוסופית.

כזה זוכר אני אותו גם

בבית-הספר, בטיולים

המשוחפים בהרים ובמסיבות

השונות.

דבר מפחיע מאוד בשבילנו,

חבריו, היה זה, שהחלמיד

המצטיין והשקט, איזיה,

כבד חבועה, לכאורה, נתבלה

כשחקן בדורגל מוכשר ומבטיח.

דרכינו נפרדו, כשאיזיה

יצא לכמה שנים ללמוד בחוץ-

לארץ, ואני בוייסתי לצבא

הפולני. מסיבות שונות גם

אזר-כך החראינו לעתים-

רחוקות. ועל זה שנינו

הצטערנו מאוד.

כאמור, יצא איזיה זמן קצר אחרי סיום לימודיו בתיכון, ללמוד בחוץ-לארץ, בליעזש. הוא גמר שם את האוניברסיטה בהצטיינות וקיבל תואר דוקטור למחמסיקה ופיסיקה. באחד מביקורי חופשות-הקיץ שלו, בהיותו עדיין סטודנט, הוא נשא לאשה את סוניה וינשל, אחותם של יחיאל דובדבני, חבר הכנסת הראשונה ומנהל חברת "מקורוח" לשעבר ושל שמואל דובדבני, חוקר הסל הידוע.

איזיה ז"ל וסוניה, תיבדל לחיים, יחד עם בנם הקטן, עלו לארץ בשנת 1935.

בעבור זמן קצר נחשב איזיה כמנהל חשבונות בחברת הביטוח "הסנה". מהנהלת-
החשבונות הוא הועבר למחלקה האקטוארית כאקטואר (מתמטיקאי לחישובי ביטוחים)
בחפקיד הזה הוא עבד ב"הסנה" במשך 20 שנה.

כשהקימו את קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות הושאל רבינוביץ
לקרן למשך שנה אחת, אבל הוא נשאר שם בחפקיד של מנהל מחלקת הפנסיות
וכאקטואר עד 1973, שנה יציאתו לפנסיה.

בעבור שנתיים חזר איזיה לעבודה בקרן. לפי בקשת מנהלה מר פרט. ושם הוא
עבד עד יומו האחרון.

בשביעי לדצמבר 1975, למחרת יום הולדתו ה-71, הוציא איזיה את נשמחו מהחף-
לב. - הוא השאיר אחריו את רעייתו סוניה, שני בנים וחמישה נכדים.

י ה י ז כ ר ו כ ר ו ך !

מנוס

ב ו ר י ה ב א ס י ס ז " ל

ימים אחרים לפני האזכרה השנחיה
האחרונה נפטר בקיבוץ שפיים
בוריה באמס ממחלת כליות קשה.

בוריה היה ממייסדי שפיים,
בין המושבים בעול המשק, בין אלה
שנענים לכל קריאת הציבור,
ומוכנים תמיד לכל תפקיד.

הוא עבד במוסך של הקיבוץ, היה מרקטוריסט, חרש וזרע, אך גם לעתים נקרא לזמן מה למלא תפקידים שונים במזכירות ובגזברות, כמזכיר-חוץ ובגזבר.

ב"חפשי חומר לרשימה על קרמניץ שפורסמה ב"גזית", נתקלתי בכחבה שנשלחה לעיחון "המליץ" מקרמניץ, לפני כמה ושלשים שנה. בכחבה הזאת מסופר שבהשפעת קריאתו של יצחק בער לביגזון ליהודי רוסיה לחזור לעבודת האדמה, יצאו מספר משפחות יהודיות לחבל תרסון, בדרום אוקראינה, שם הם התישבו, בעזרת השלטונות הצאריים, על הקרקע. הכתב מפרט את שמות המתיישבים, שיצאו לשם מקרמניץ, ביניהם אנו מוצאים את משפחת באטיס.

בוריה חושב הפרבר הדובנאי, ללא ספק, מצאצאי הבאטיסים ההם. וכך הוא תמשיך באן ללכת בדרך אבותיו שם.

בהתחלת שנות השלושים עבד בוריה בהכשרה ביערות ברנוביץ' וסביבתה, משם עלה ארצה, בה הצטרף לברעין של שפייס, בן 68 היה בוריה במוחו. הוא השאיר אחריו את אשתו, זה ובן נשואים ונכדים, כולם חברי שפייס.

י ה י ז כ ר ו ב ר ו ר !

★★ ★ ★★

מ.ג.

נ י ו נ י ה ק ר מ נ ט ש ו ג ס ק י ז"ל

לפני שבועות אחדים מת בניו-יורק ניוניה קרמנטשוגסקי.

ניוניה היה בנו של דוב קרמנטשוגסקי ז"ל, מראשי הסתדרות הציונית בקרמניץ, שעשה את מלאכתו הציבורית במסירות ללא גבול. דוב היה מאותם האנשים כתפוצוח, שציונותם בלעה את כל אישיותם ולהם אנו חבים כל כך הרבה....

עם סיום לימודיו בבית-הספר התיכון, בשנת 1924 נסע ניונייה לקובה, שם השחקע
והקים בית. אחרי המהפכה של קסטרו, הוא כרח עם משפחתו לאמריקה בחוסר כל.
הם החיישנו בניו-יורק, משם בא פעמים אחדות לביקור בארץ. הוא מת בניו-יורק
מהתקף לב בגיל 72.

י ה י ה ז כ ר ו ב ר ו ך !

ניוניה השאיר אחריו בן ובת. אשחז נפטרה שנים אחדות לפניו.
בארץ חיים אחיו ושחי אחיותיו, אחיו משה גר ברמח-גן. אחותו שליה בירושלים
ואחות סימה בקיבוץ עין-השופט.

★★ ★ ★★

מ. טייטלמאן

ש ו נ י ה ר י ש ז " ל

מיט א גרויסער פארשפעטיקונג האבן מיר
געקריגן די בילד פון שוניה ריש ז"ל.

דא דערשיינט שוניה אין אוניפארם פון
פולישן מיליטער, בשעת זיין אקטיוון
אנטייל אין די קאמפן קעגן דעם דייטשן
שוא.

מיר זיינען פאראינטערעסירט אז די בילד זאל אנקומען צו דער איינציקער
טאכטער זיינער וועלכע געפונט זיך אין אמעריקע.

מיר האפן אז דער ח' וואקמאן וועט איר די בילד איבערגעבן.

★★ ★ ★★

נולד : ה' בחשוון תשי"ז (27.10.1956)

נפל : כ"ה בשבט תשל"ו (28.1.1976).

יאיר נפל על סף טיוס סירונותו בעת מילוי תפקידו, האסון הנורא פקד את הוריו, שיפרה והרצל, חברי קיבוץ שריד, אח אחיותיו, קרוביו ואת הקיבוץ כולו. מותו הדהים את חבריו וידידיו בכל הארץ ואת אלה, עינם נפגש בתחרויות-ספורט כאן ובחוץ-לארץ, כשחקן ובחרת הנוער בכדור-עף.

יאיר היה נער תמיר וגבוה, נעים הליכות וצנוע, אולם הצניעות שלו אצרה בתוכה כוח רב ואמביציה גדולה.

כך כוחבים עליו חבריו ומחנכו, בין היתר, בעלון המשק ליום השבעה :

"... יאיר, שהסמיר בחיוכו כל כך הרבה מבוכות, יאיר הצנוט, שקומחו הרקיעה וסככה בחובה על נפש רגיסה, טובה וצנועה... יאיר הספורטאי, שאצר בחוכו כוח כה רב, שהיה כמי שמנחק עצמו ממשיכת האדמה בכוח ניתורו, זריז ובטות, יאיר שהשלווה וסגולותיו הטובות הפכו אותו לראשון בין חבריו..."

בבית הקברות של המשק, בחוף יער אורנים עבות, נוסף עוד קבר, עוד מצבה ועטרפה לשורות הישרות של מצבות בני שריד, שנפלו בכל מלחמות ישראל, וזה מה שנאמר שם (בעלון הנ"ל) על יאיר חביבם של משפחתו הענפה ושל המשק כולו:

"... לו היה בכוח אהבתנו, לו היה בכוח מסירותנו, כי אז שוב היית מחהלך בינינו, יאיר... כאן מול מקום מוריע ורועע ביחך שריד, אשר כה האכה – מקום בו ימשיכו אמהות ואבות לגדל את ילדיהם במסירות ואהבה, כשם שעשו זאת שיפדה והרצל, הוריק".

יאיר היה השלישי בשרשרת החיילים של משפחת וישניוב. סבו, זוסיה, ז"ל היה ירא-שמים ויחד עם זה בעל הופעה אתלטית. הוא שירת שלוש שנים בצבא הצארי הסדיר. במלחמת העולם הראשונה גויס ונשלח לחזית נגד האוסטרים. משטח חזר בסוף המלחמה בריא ושלם. אביו של יאיר, הרצל, שירת מטעם ה"הגנה" כסמל בחיל הנוטרים, במאורעות תרצ"ו – תרצ"ח. בחילת מלחמת העולם השנייה התגייס מטעם ה"הגנה" והמשק שלו לצבא הבריטי, לקח חלק במלחמה נגד צבא רומל באפריקה ובשורות הבריגדה נגד הגרמנים באירופה. במלחמת השיחור השתתף בקרבות על שיחור ירושלים ובחזית הצפון. גם הוא יצא בשלום מכל המערכות. אולם גורלו של יאיר, לדאבון לב כולם, היה שונה...

וזה מה שהעלה לזכרו של יאיר מצדק הגדוד:

"יאיר היה חייל מסוד וממושטע והגיע תוך תקופה קצרה לרמה אישית גבוהה ביותר. מחבר עזר לחבריו, סייע בידם והיה מאוחד, אשר ניתן לסמוך עליהם במצבים קשים. בהתנהגותו היה דובמא אישית לחבריו ולמפקדיו..."

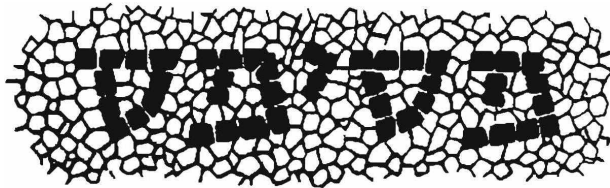
שכולים נשארו הוריו ושתי אחיותיו שבה אהבהו.

זכרו של יאיר לא ימוש מלבותיהם של קרוביו וחבריו.

★★★

★★★★

★★★★

(ה כ ל ל ו ה פ ר ט)

ביום השלישי, 6 באפריל 1976 השתתפו חברי הוועד של אירגוננו בפתיחת-התערוכה של הצייר משה כגן, בן עירנו, מקבוצ שסיר, בגלריה רוזנפלד הידועה. התערוכה הייתה עשירה בחסונות יפות וזכתה להצלחה רבה. המבקרים הרבים הביעו את התפעלותם ממראה פיניהם, אנו מאחלים לצייר שלנו, המרבה לגלות לנו את יפיו של נופי הגליל, שנים רבות של יצירה פוריה.

יום ושואה בבית-הספר ומלחתי, "ירושלים", בבת-ים, הוקדש השנה לקהילת קרמניץ ולקדושיה. באולם התחזה והמקושט, בהתאם לנושא השואה, הסתדרו כשלוש מאות חלמידי כוחות ז'-ח' והקשיבו בדריכות לדברי מנום על עירנו, על החיים בה בחקופות שונות בעבר ועל סופה הטראגי... התכנית כללה שירי-שואה, מפי מקהלת ביה"ס. על הבמה, מאחורי הנואמים, עמד הפסל של י.ב. לביגזון מגבט, תרומת חברנו, הפסל י. אפשטיין. הפסל ישאר בביה"ס, מקום שם אנו מקווים לקיים מדי שנה ההיחזקות עם קדושינו ביום השואה.

ביום השנה למותו של פסח ליטב ז"ל החקיימה בבית-האיכר אזכרה לזכרו ממעם חברת י.ק.א. מפי נציגה של החברה. הנוכחים הרבים שמעו על פעילותו הברוכה והמסורה של פסח מזברה, ועל חזלטתה להקים קרן מילגות על שמו. המילגות יחולקו מדי שנה בין חלמידי בתי-ספר חקלאיים מבני עיירות הפיתוח. ברלם, מנהלו של המשרד הארצי-ישראלי בפולין, מסר דברים מעניינים ביותר על חפקידו החשוב של ליטב באירגונו של המשרד הנ"ל. חברנו מנוס עמד על כמה פרטים בחייו של פסח בנעוריו ועל פעילותו רבת התנופה באירגונו.

בביקור הקצר של זאב(וולף) שניידר ואשתו בישראל, בחודש יוני השנה, הוא קיים שיחה במלוננו עם י.רוכל ומנוס על ענייני הספריה, קרן המלגות ו"קול יוצאי קרמניץ". וולף ביקר יחד עם רוכל בספריה ריב"ל באוניברסיטה, שם הם נפגשו עם הפרופסור מאהלר ושוחחו איתו ארוכות על נושא ספרייתנו שם.

בביקורם הקצר בארץ של יצחק וגניה וקטן, שנמשך מספר ימים בלבד (הם באו מניו-יורק לחגיגת הבר-מצווה של נכדם) הם הספיקו להפגש רק עם אחדים מבני עירנו באופן פרטי. בין בני העיר האלה היו יעקב וחננלה שפיר. הפגישה היתה בביתם של שפיר. נהפכה לחווייה עמוקה בשביל כל הנוכחים. משאלתנו שבקרוב נתראה אתם שוב ואז נערוך להם קבלת פנים חגיגית.

כדאי לציין כאן שבקיץ לפני 30 שנה, נחקיימה באותה הדירה של חברנו שפיר, ביוזמתו, ישיבת היסוד של אירגון קרמניץ, בהשתתפותם של ריבה ברנשטיין, אריה קוסלר, זכרונם לברכה, וייבדלו לחיים, דבורה שניידה שפיר ומנוס גאלדענבערג.

— לטובה ויעקב אפשטיין להולדת הנכדה שושנה מהבת בלה ובעלה יעקב כרמלי.

— ליצחק (קיצו) בולצברג להולדת הנינה אילת, בת הנכדה רחל ובעלה

עמי שמואלי. כדאי לציין שליצחק יש עוד 5 נינים !

כ ל ה כ ב ו ד !

— ללאה וילדרמן(ברש) לנשואי הבן מליקס עם בחירת לבו חמר.

— לאברהם ומסקה מורדיש, ביד-מרדכי, לנשואי כנס יעקב עם בחירת ליבו שוש.

— לחל וזאב קליגמן, ירושלים, לנשואי בתם ערי עב"ל ואלי.

— לגדליהו וסוליה קינדזיור, חיפה, להולדת נכדיהם, אור והילה, בת ובן

לשרונה ובני ליטנר.

— למאיר וחיה זיגור, חיפה, להולדת נכדתם קרן, בת לביורא.

— לאריה יושפה, חיפה, להולדת נכדו, חגי, בן לאמנון.

— לרות ויעקב ברמן, חיפה, לנשואי בנם רוני עב"ל פנינה.

— לאברהם ואירה בודקר, חיפה, לנשואי בנם יעקב עם בח"ל רינה.

— ליצחק רובל, לנשואי הנכדה אורית, בתם של אלדר וחסידה אבידר(רוכל)

עם בחיר ליבה רענן בן-צור.

— ליצחק ביברמן להולדת הנכד עידו, בנם של נועה ויאיר שריר.

— לבלה ומוניה מנדלבלט, פתח-תקוה, להולדת הנכדה יעל, בתם של ולה

ופסח מנדלבלט.

— לזהבה ויונתן רוזנברג להולדת הנכדה גל, בת לבנם קלמן.

— לבתיה ומשה לוימן להולדת הנכדה, ערי, מבנו דגי ורעיחו חלמה.

לבצלאל גולברג ורעייתו אירנה, חיפה, להולדת הנכדה ענח, במסמ חנה ובעלה אריה אקססיין בשנת 1976 והנכד עזר שנוולד ב-1975.

למירה ויהושע גולברג להולדת הנכדה, רנח בחם של בנס, יעקב ורעייתו מירה ולהולדת נכדם ארז, לבתם דורית וראובן זילברברג.

לאברהם ושושנה גוקון, חיפה, בהגיע נכדם, נור, בנס של רויטל ודוד הורוביץ, למצוות.

לבניה ויצחק וקמן, בהגיע נכדם, ברוך-יחזקאל, בנס של מרגליה ודוד צביבל, למצוות.

לבחיה ומשה לויטן להולדת הנכדה, עדי, מבנו דני ורעייתו חלמה.

דער ועד פון "אירגון יוצאי קרעמעניץ" באגרוסט אין נאמען פון אלע אונדזערע לאנדסלייט, דא און אין אויסלאנד, אונדזער חברטע, די דיכטערן הדסה רובין, מיטן באקומען דעם ליטערארישן פרייז פארטיילט דורכן פאדאין פון יידישע שרייבער און זשורנאליסטן אין ישראל.

מיר וואונטשן איר פיל פרוכטבארע שאפונג אויך אויף ווייטער.

ת נ ח ו מ י ס

לעסרה סיצ'וק (ברבר) וכ"ב במוח הבעל, האב והמב משה סיצ'וק ז"ל,

למרה (מהבית קרייזלמן) ובעלה הטבורסקי, ח"א, במוח בחס, ברוריה ז"ל
בגיל 18, אחרי מחלה ממושכת.

לריבה זייגר, חיפה, במוח אחותה, ברטה רוטמן, לבית מילר.

לאורן גינצבורג, ירושלים, במוח אחיו יצחק גינצבורג, חיפה.

לבני משפחה בזפויסניק במוח הבעל והאב שלהם איציק ז"ל בני-יורק,
בפברואר השנה. איציק השאיר את אשתו, מן ובת.

למטיל שערער במוח בעלה מנדל ז"ל, נכדו של צדוק השוחט ז"ל. השאיר
אתריו את אשתו, בן, בת ושני נכדים.

באחד מימי החורף השנה ביקרו מנוס ורעיתו, חנה, בכיה-הקברות הישן בח"א,
ברחוב סרומפלדור, כדי לעלות אל קברו של חברם, בן-עירנו אליעזר דובקירר ז"ל,
הקבור שם, מאז 1926. מצבתו הטובה לגל אבנים וקשה מאוד למצוא את הקבר.

אליעזר עלה לארץ בשנת 1925 והצטרף לחבורה "מעבר", מיסדי קיבוץ גבעת השלושה.
בשנת 1926 הוא חלה בטיפוס ומח בבית-החולים הדסה, בתל-אביב. מן הראוי, שנדאג,
יחד עם גבעת-השלושה, לשיקום הקבר. כפנקס קרמניץ, בעמוד 223, מופיעה רשימה של
דובקירר עם תמונתו. עליו גם מסופר באלבום המצוייר, שהוציאה גבעת-השלושה בשנה
שעברה, במלוא חמישים שנה להיווסדה.

המשך החורמים למגביית לטובה "קול יוצאי קרמניץ"

דאה חוכרת מ.ס. 12 עמ' 35

		יורשלים:	גינצבורג אהרון	30.- ל"י	חל-אביב:	דורה יעקובסון
		שרגל אברהם	50.- ל"י			אייזנשטיין ז"ל 25.-
		מרגוליו יוסף	100.- "			שיינדל רוקסור-פורד 25.-
		פיחוביץ יורק	100.- "		חולון :	יצחק חרש 50.-
		אהרון סלע	50.- "		אשדוד ?	אלכסנדר ברנשטיין/שלום/ 50.-
		אנדרזיה גורנפלד	35.- "		פרדס-כץ:	צבי בן-אפרים
		דורה עצמון-לוייתק	30.- "		רוכנישטיין/	100.-
		דוגים אברהם			השק גבעה-	
		/ ע"י יצחק פורטנוי /	50.- "		חיים:	גב' צביה פיששוט
		שפחה ברגר	21.- "			/גרינברג/ 50.-
		בן נחנאל	25.- "		כפר-מסריק:	אלה ומאיר גולצ'ר 50.-
		ספקטור בונם	25.- "		רבת-גן:	משפחת שניידר לזכרו
						של מישה שניידר ז"ל 150.-

עבור נקרולוגים לבני עירנו שנפטרו-יהיה זכרם ברוך:

עזוס ברקוביץ/ ע"י פישל טפר/ עבור נקרולוג לזכרה של טליה-טפר ברקוביץ	100.- ל"י
נחמבל מקיבוץ דפנה עבור נקרולוג לזכרו של אריה ברולח ז"ל	100.-
גב' כץ רמה-גן עבור נקרולוג לזכרו של בעלה דוד / דוסיה / כץ ז"ל	100.-
אפלבוים רחל כאר שבע/ ע"י פסח קוילר/ עבור נקרולוג לזכרו של לייב אפלבוים ז"ל	100.-

חומות שנחבלו למטרה מסוימת

מהגב' צילה שניידר, חיפה, לשם הנצחת זכרו של בעלה, המנוח מישה שניידר - ש ל	3,000.- ל"י
מגב' ליטבק בר-תנא לטובת מפדית ריב"ל לזכר אחיה המנוח, פסח ליטב / ליטבק / ש ל	500.-

ד י נ ו ח ש ב ו ן כ ס פ י ל ש נ ה 1 9 7 4

ה ו צ א ה

"קול יוצאי קרמניץ"

ספריית ריב"ל

4,719. -

פסל ריב"ל, חסלום ליוצק, עד לחשבון

36. -

סער לחברים נצרכים

ל"י 8,744. -

3,989. -

אזכרה לקדושי קרמניץ

הוצאות אגבוניות

1,106. -

קבלת אורחים מחו"ל, וישיבות הועד והמערכת

200. -

סלפון

1,173. -

דואר

179. -

נסיעות

ל"י 2,669. -

11. -

צרכי משרד

הוצאות אחרות

\$ 260. -

הנהלת חשבונות, בשכר

" 200. -

הוצאות המגבית לקרן המילבות

" 100. -

עמלה לבנק הפועלים

" 140. -

" 60. -

ל"י 3,833. -

\$ 760. -

יתרה לסוף השנה

ל"י 1,633. -

בבנק הפועלים, מחשבון עובר ושב

בבנק הדואר

בדולרים 1097 \$

ל"י 419. -

ל"י 17,298. -

כ ל

ה כ נ ס היתרה להחלפת השנה

4,719. -	בבנק הפועלים, בחשבון עובר ושב
36. -	בבנק הדואר
8,744. -	בדולרים \$937, בחשבון סמ"ז
<u>3,989. -</u>	

הכנסה מחברים בארץ

1,106. -	דמי חבר ששולמו ביום האזכרה השנתית
200. -	דמי חבר ששולמו במשך השנה
1,173. -	בעד "קול יוצאי קרמניץ", חוברות ונקרולוגים
179. -	החזרת הלוואה
2,669. -	רביח מכנס הפועלים
<u>11. -</u>	

הכנסה מחוצה לארץ, בדולרים

\$ 260. -	בשביל "קול יוצאי קרמניץ"
" 200. -	בשביל פסל ריב"ל
" 100. -	לצרכי סעד
" 140. -	לפעולות שונות של הארגון
" 60. -	רביח עובר דולרים בחשבון פמ"ז
3,833. -	<u>\$ 760. -</u>

1,633. - חומשת מדד לדולרים של החלפת השנה

הכנסה מחוצה לארץ, בלירות ישראליות

419. - לפעולות שונות של הארגון

7,298. - ס כ ל

1 9 7 4 ל ש נ ח פ י

50

הוצאה

ל"י 3,895. -
ל"י 1,529. -
ל"י 1,200. -
ל"י 1,250. -
ל"י 639. -

"קול יוצאי קרמניץ"

מסריח ריב"ל

פסל ריב"ל, חשלוס ליוצא, עד לחשבון

ל"י סעד לחברים נצרכים

אזכרה לקדושי קרמניץ

הוצאות ארגוניות

קבלת אורחים מחו"ל, וישיבות הועד והמסערת

סלפון

דואר

ל"י נסיעות

צרכי משרד

294. -

232. -

206. -

275. -

ל"י 1,133. -

126. -

הוצאות אחרות

הנהלה ושבועות, משכר

הוצאות המגביה לקרן המילגות

עמלה לבנק ואועלים

350. -

262. -

ל"י 618. -

4. -

ל"י 10,262. -

ס"ה הוצאה

ל"י

יחידה לסוף השנה

בבנק ואועלים, בחשבון עובר ושג

בבנק הדואר

בדולרים 1097 \$

593. -

63. -

ל"י 7,036. -

6,380. -

ל"י

ל"י 17,298. -

סך הכל

ל"י